

34% młodych dorosłych oszczędza na emeryturę

34% młodych dorosłych oszczędza na emeryturę, a 73% nieoszczędzających dzisiaj zamierza odkładać w przyszłości. Najpopularniejszym instrumentem oszczędzania w tej grupie wiekowej jest PPK. Niemal połowa badanych uznaje ten produkt za opłacalne rozwiązanie. Dla młodych Polaków w obszarze inwestycji kluczowe jest poczucie bezpieczeństwa.

Czy młodzi dorośli oszczędzają na emeryturę?

Co trzeci młody dorosły (34%) w wieku 18-30 lat odkłada środki na emeryturę. Uzyskany wynik jest o 3% wyższy niż analogiczny z 2023 r. Z pewnością do uzyskania takiego wyniku na przestrzeni ostatnich lat przyczyniło się powstanie PPK, które dla wielu młodych dorosłych stało się pierwszym wykorzystywanym instrumentem długoterminowego oszczędzania. Co dziesiąty młody dorosły nie wie, czy oszczędza na emeryturę. Pewnie w tej grupie są osoby, które oszczędzają, będąc właśnie uczestnikami PPK, choć zupełnie nieświadomie. 56% badanych zadeklarowało, że nie oszczędza na wspomniany cel.

Młodzi dorośli wskazują 36 lat, jako przeciętny wiek, w którym należy zacząć oszczędzać na emeryturę (to 2 lata później niż wynikało z deklaracji w 2023 r.). Oznaczałoby to, że jeśli podążać za tą sugestią, uczestnicy badania mają na rozpoczęcie oszczędzania jeszcze chwilę.

Okazuje się jednak, że wśród dziś spośród nieoszczędzających wcale nie wszyscy zamierzają odkładać na emeryturę w przyszłości. Plany lub gotowość do odkładania środków na ten cel w przyszłości ma 73% nieoszczędzających (lub niewiedzących czy dziś oszczędzają), pozostali nigdy nie zamierzają tego robić. Przeciętnie zamierzają zacząć oszczędzać w wieku 37 lat (czyli rok później niż deklarowali, że powinno się zacząć to robić). Warto zauważyć, że odsetek deklarujących, że już dziś oszczędzają lub zamierzają oszczędzać w przyszłości jest o 4% wyższy niż w 2023 r.

W jaki sposób młodzi ludzie zabezpieczają swoją finansową przyszłość?

Instrumentem finansowym długoterminowego oszczędzania cieszącym się największą popularnością wśród młodych dorosłych są PPK, w których udział deklaruje co piąty badany.

Pozostałe instrumenty cieszą się o połowę mniejszym zainteresowaniem, na poziomie 9-11%, co dotyczy OFE, IKE i IKZE. Wynik ten nie zaskakuje, bowiem świadomość PPK jest znacznie wyższa niż innych instrumentów oraz przystąpienie do PPK jest automatyczne, a wyjście z niego wolicjonalne, podczas gdy w przypadku pozostałych instrumentów, przystąpienie do nich wymaga celowego działania.

Co powstrzymuje młodych dorosłych przed inwestowaniem w PPK?

W przypadku PPK najczęściej wskazywane powody to poczucie, że jest na to jeszcze za wcześnie, co deklaruje 16% badanych (o 5% mniej niż rok wcześniej) i brak zaufania do polityków, przekładający się na obawę utraty zgromadzonych pieniędzy w PPK na skutek zmian przepisów (15%).

– *Co ciekawe, w stosunku do wyników z 2023 r., obawy związane z brakiem zaufania do polityków dotyczą dziś o 22% mniej młodych dorosłych, co przypuszczalnie jest podyktowane zmianami politycznymi w kraju. 13% młodych dorosłych nie inwestuje w PPK uznając, że to rozwiązanie jest nieopłacalne, a 11% obawia się, że ich pieniądze zostaną źle zainwestowane. Obie statystyki są o kilkanaście procent niższe niż w 2023 r.* – komentuje dr hab. Katarzyna Sekścińska, autorka badania z Uniwersytetu Warszawskiego.

Ponadto 11% badanych wskazuje brak wystarczającej wiedzy jako czynnik blokujący ich przed odkładaniem środków w PPK, a 5% uznaje, że jest to dla nich zbyt skomplikowane rozwiązanie. Warto zwrócić uwagę na jeszcze jeden wynik, otóż 8% młodych dorosłych nie inwestuje w PPK, bo tak poradził im znajomi, co pokazuje na znaczenie ambasadorów podobnych do decydentów w kształtowaniu ich decyzji.

Co skłania młodych ludzi do inwestowania w PPK?

Najczęstszym powodem odkładania środków w PPK jest przekonanie, że jest to opłacalne rozwiązanie, co wskazuje niemal połowa badanych (2% mniej niż w 2023 r.). 39% młodych dorosłych deklaruje natomiast, że wybrało PPK ponieważ należy zabezpieczyć swoją finansową przyszłość na emeryturze na wszelkie sposoby (5% więcej niż w 2023 r.).

28% badanych zainwestowało w PPK za namową rodziny i znajomych, a 27% pod wpływem opinii ekspertów. Zatem opinie ekspertów są bardzo istotne w kontekście decyzji o wejściu w PPK, ale nie były istotne w kontekście zniechęcania do niego. To ważne, bo definicja eksperta jest bardzo subiektywna i nie zawsze ktoś, komu przypisano miano eksperta nim faktycznie jest i nierzadko nieuzasadnione negatywne opinie ekspertów mogą zniechęcać do udziału w PPK, co jednak najwyraźniej w niewielkim stopniu przekłada się na decyzje młodych dorosłych.

28% młodych dorosłych zainwestowało w PPK, bo uznaje je za bezpieczne rozwiązanie. Warto zauważyć, że poczucie posiadania rozległej wiedzy na temat tego rozwiązania było podstawą decyzji tylko dla 14% badanych inwestujących w PPK.

Jak młodzi Polacy postrzegają dostępne emerytalne produkty finansowe?

Tylko 29% młodych dorosłych uważa, że dostępne dziś emerytalne produkty finansowe pozwalają realnie zabezpieczyć się na emeryturę. To o 4% więcej niż w 2023 r., ale wciąż niewiele. Warto zauważyć, że nierzadko opinia ta budowana jest wyłącznie na przekonaniach, a nie na obiektywnych wskaźnikach, bowiem młodzi dorośli często nie rozumieją instrumentów finansowych lub nie wiedzą o istnieniu niektórych spośród nich.

Tym niemniej, mimo braku świadomości wszystkich instrumentów finansowych, 45% młodych dorosłych z przekonaniem deklaruje, że nie da się za ich pomocą zabezpieczyć się na emeryturę, a znacznie mniej, bo 26%, wskazuje brak zdania w tym temacie.

Zdaniem większości młodych dorosłych emerytalne instrumenty finansowe powinny przede wszystkim chronić kapitał, nawet jeśli to miałyby się wiązać tylko z niewielkimi zyskami, co wskazuje 67% badanych (o 3% mniej niż w 2023 r.). Równolegle jednak, co trzeci młody dorosły uważa, że ich rola jest zgoła odmienna i że emerytalne instrumenty finansowe powinny przede wszystkim dawać szansę dużych zysków, nawet jeśli wiązałoby się to z ryzykiem straty kapitału.

– Młodzi dorośli zdają się w coraz większym stopniu dostrzegać potrzebę oszczędzania na jesień życia. Znaczą część tych, którzy jeszcze nie zaczęli odkładać, chce to robić w nieodległej przyszłości. Trudno jednak zebrać odpowiednie fundusze, jeśli oszczędności będzie inwestować się zachowawczo, a takie oczekiwania formułuje 2/3 badanych. Dziś mamy już bardzo dobre produkty długoterminowego oszczędzania, ale musimy dalej informować i edukować o zarządzaniu finansami w cyklu życia, by większa liczba młodych dorosłych efektywnie z tych rozwiązań korzystała – stwierdza Małgorzata Rusewicz, prezes IGTE.

Czego potrzebują młodzi dorośli, by zacząć korzystać z PPK?

Żeby młodzi dorośli pozostali lub wrócili do PPK, potrzebują przede wszystkim poczucia bezpieczeństwa w kontekście tego instrumentu finansowego. Wyraża się to oczekiwaniem zagwarantowania im, że złożone w PPK pieniądze będą bezpieczne (28%), że nikt im ich nigdy nie zabierze (26%) i większego zaufania do polityków/rządzących w kontekście niezmienniania obowiązujących zasad (18%).

Lepsze zrozumienie zasad działania PPK skłoniłoby do pozostania w nim/powrotu do niego 17% młodych dorosłych, a bardziej przejrzyste zasady jego działania byłyby istotne w tym kontekście dla 21% badanych.

Poprawa sytuacji finansowej byłaby kluczowym czynnikiem dla co czwartego młodego dorosłego. W porównaniu z wynikami z 2023 r. czynniki odnoszące się do poczucia bezpieczeństwa nieznacznie wzrosły (za wyjątkiem zaufania do polityków), zaś pozostałe nieznacznie spadły. Warto zauważyć, że 27% młodych dorosłych deklaruje, że niezależnie od jakichkolwiek zmian, nie zaczęliby inwestować w PPK.

Izba Gospodarcza
Towarzystw Emerytalnych

Pełna treść ekspertyzy IGTE 18/2024 „[Czy młodzi dorośli zabezpieczają się finansowo na czas emerytury korzystając z emerytalnych instrumentów finansowych? Co ich do tego skłania, a co stanowi bariery?](#)” dostępna jest tutaj.

Rok 2024 został decyzją Senatu Rzeczypospolitej Polskiej ogłoszony Rokiem Edukacji Ekonomicznej (więcej na stronie: www.ree2024.pl). To szczególna okazja, by zastanowić się nad potrzebami edukacyjnymi młodych dorosłych i nad odpowiedziami na nie. Opisywane wyniki otrzymano w badaniu będącym odpowiedzią na ten szczególny kontekst, realizowanym w ramach inicjatyw Roku Edukacji Ekonomicznej.

„Badanie świadomości emerytalnej i postaw wobec systemu emerytalnego Polaków do 30. roku życia – edycja 2024” na zlecenie Izby Gospodarczej Towarzystw Emerytalnych przeprowadziła dr hab. Katarzyna Sekścińska na Ogólnopolskim Panelu badawczym Ariadna. Badanie zrealizowano w terminie: 06.05.2024 – 20.05.2024 r., w metodologii CAWI na próbie 1007 dorosłych Polaków w wieku 18-30 lat (średnia 25 lat), próba reprezentatywna ogólnopolska, 49,2% próby stanowiły kobiety, 50,3% mężczyźni oraz 0,5% osoby nie identyfikujące się z żadną płcią.

Izba Gospodarcza Towarzystw Emerytalnych to założona w 1999 roku organizacja samorządu gospodarczego reprezentująca branżę Powszechnych Towarzystw Emerytalnych, instytucji zarządzających Otwartymi Funduszami Emerytalnymi oraz Dobrowolnymi Funduszami Emerytalnymi. Izba zrzesza 7 towarzystw reprezentujących interesy około 14,5 mln swoich klientów. Członkowie Izby zarządzają aktywami o wartości ponad 200 mld złotych, które inwestują głównie w polską gospodarkę. IGTE prowadzi działania wspierające tworzenie legislacji sprzyjającej efektywnemu systemowi emerytalnemu, rozwija wiedzę ekspercką w zakresie zabezpieczenia emerytalnego i rynku kapitałowego, buduje relacje z interesariuszami, przekazuje wyniki swoich prac opinii społecznej oraz podejmuje inicjatywy edukacyjne.